

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง บทบาทข้าราชการประจำระดับสูงในการกำหนดนโยบาย : กรณีการกำหนดนโยบายโครงการสร้างงานในชนบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทข้าราชการประจำระดับสูงในการกำหนดนโยบาย กับทั้งเพื่อที่จะทราบว่ากาหนดนโยบาย กสช. นั้น มีขั้นตอนอย่างไร และใช้แหล่งข้อมูลด้านใดบ้าง การวิจัยใช้การสำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเกิดขึ้น การกำหนด และประเมินผลนโยบาย กสช. ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด กับการกำหนดนโยบายในส่วนกลาง

โครงการสร้างงานในชนบท (กสช.) ที่เริ่มต้นในปีพ.ศ.2523 มีพื้นฐานมาจากโครงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของสองรัฐบาลก่อนหน้านั้น คือ รัฐบาล พล.ตรี ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ในพ.ศ.2518 และรัฐบาลของ พล.เอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ พ.ศ.2521 นั่นคือ รัฐบาลของ พล.เอก เปรม ติณสูลานนท์ ได้กำหนดนโยบายโครงการสร้างงานในชนบทขึ้นในพ.ศ.2523 นโยบายโครงการ กสช. ในแต่ละปีจะถูกกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขึ้นโดยคณะกรรมการโครงการ กสช. ประกอบไปด้วยนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอีกประมาณ 4 คน ซึ่งเป็นกรรมการที่เป็นฝ่ายการเมืองและกรรมการที่เป็นข้าราชการประจำในคณะกรรมการ กสช. จะประกอบเป็นกรรมการส่วนใหญ่ที่เป็นปลัดกระทรวง อธิบดีและหน่วยงานที่เทียบเท่ากรม โดยมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

โดยที่คณะกรรมการโครงการ กสช. ประกอบไปด้วยข้าราชการการเมือง และข้าราชการระดับสูงที่มีภารกิจมากมาย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องตั้งกรรมการและอนุกรรมการเพื่อช่วยงานหลายชุด ชุดที่สำคัญ คือ กรรมการประเมินผลโครงการ และอนุกรรมการด้านช่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานกรรมการประเมินผล ทั้งนี้เพราะกรรมการประเมินผลทุกชุดจะได้รับแนวปฏิบัติจากกรรมการ กสช. ก่อนดำเนินการทุกปี

การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ กสช. นอกจากนำเอาผลการประเมินผลโครงการ กสช. ในปีที่ผ่านมาประกอบแล้ว ยังใช้ข้อมูลด้านอื่น คือ ผลการตรวจติดตามผลของรองประธานในแต่ละภาค ความเห็นของคณะทำงานด้านช่าง เป็นต้น เป็นการชี้ให้เห็นถึงลักษณะการกำหนดนโยบายที่อิงการใช้ทฤษฎีการตัดสินใจแบบใช้หลักส่วนเพิ่ม (incremental decision theory) มาใช้อย่างชัดเจน

ผลการดำเนินงานของโครงการ กสช. อีกประการ คือ การเปิดโอกาสให้กรรมการสภาตำบลดำเนินงานบริหารท้องถิ่นในรูปสภาตำบล ตั้งแต่การวางแผนพัฒนา และการดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของท้องถิ่นอย่างชัดเจน

Abstract

Research objectives of "Roles of Higher Civil Service Officer in Policy Formulation : A Case of Rural Employment Generation Project" were finding out steps in formulation and information needed. Documentary search and selected higher civil officers interview were main data gathering methods.

Rural Employment Generation Project (REG Project) was approved by the cabinet in 1980. The project was an extended and expanded from two previous governments. Major General M.R. Kukrit Pramoj in 1975, and General Kriangsak Chamanan in 1978. Each year Rural Employment Committee was established and issued numbers policy guidelines as a working document for those who worked in the project.

Beside results of yearly evaluation as a working guideline issued by the Committee, information gathered from regional follow-up, and engineering committee was used also. The finding revealed that REG Project has pointed out to show that the REG Project tended to use Incremental Decision Theory as policy framework.

Another Finding was that through the involvement of Tambon Council in yearly planning and management was a natural learning process to attain local administration objectives.